

Norm för

Security Ink/ Sedelskyddsfärg

– Requirements and testing/
Krav och provning

May 2004

Svenska Stöldskyddsföreningens norm
SSF 1045 utgåva/edition 1

© Svenska Stöldskyddsföreningen

Det är säkrast så.

Svenska Stöldskyddsföreningen är en ideell förening. Föreningen har till ändamål att främja trygghet och säkerhet för person och egendom genom förebyggande arbete mot brott samt att verka som opinionsbildare och informationsspridare i det brottsförebyggande arbetet.

Utdrag ur SSFs stadgar § 1 och 2
fastställda 2000-06-08.

Svenska Stöldskyddsföreningen (SSF) utarbetar och fastställer normer för provning och klassificering inom de områden som anses gagna föreningens ändamål. Aktuell förteckning av SSFs normer återfinns på SSFs hemsida med adressen www.ssf.nu

---

INNEHÅLL**FÖRORD**

0. INLEDNING	1
1. OMFATTNING	2
2. REFERENSER	2
3. DEFINITIONER	3
4 BEDÖMNING AV SEDELSKYDDSFÄRGENS EGENSKAPER OCH PÅVERKAN	4
5 KRAV - SEDELSKYDDSFÄRG	5
5.1 Allmänt	5
5.2 Krav	5
5.3 Användarinstruktion	7
5.4 Märkning	7
6 PROVNING	8
6.1 Provberedning - Åldring av sedelskyddsfärg	8
6.2 Tvättning av sedelskyddsfärg	8
6.3 Uppsugningsförmåga	12
6.4 Rinnförmåga	13
6.5 Identifiering och spårämnen	14
6.6 Infärgningsförmåga vid olika temperaturer	14
6.7 UV- fluorescens	14
7 PROVNINGSRAPPORT	15
BIBLIOGRAFI	16

Förord

Svenska Stöldskyddsföreningens regelverk anger egenskaper som anses vara av betydelse för funktion och tillförlitlighet. Avsikten med regelverken är att lägga fast kvalitets- och säkerhetsnivåer som kan tillämpas generellt vid såväl specificering av krav som i samband med upphandling.

Regelverken refererar till, eller bygger så långt som möjligt, på nationella och internationella standarder samt andra tillämpliga tekniska specifikationer eller kravdokument.

Att kraven i ett regelverk är uppfyllda kan visas genom provning och certifiering hos erkända prov- och certifieringsorgan. Certifiering/intygande enligt denna norm kan ske via Svensk Brand och Säkerhetscertifiering AB (SBSC). Produkter, tjänster, företag eller personer som uppfyller gällande krav enligt ett regelverk finns upptagna i SSF förteckningar som publiceras i Säkerhetsguiden. Säkerhetsguiden finns både som tryckt utgåva och att tillgå på SSFs hemsida.

Detta regelverk är framtaget i en arbetsgrupp med representanter från Svenska Stöldskyddsföreningen (SSF), Rikskriminalpolisen (RKP), Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL) Posten Säkerhet, Svenska Bankföreningen, Sveriges riksbank, SQS AB och Stellar Projecting AB.

Denna norm gäller från 2004-05-07.

0. Inledning

Sedelskyddsfärg används för att vid ett tillgrepp infärga sedlar på ett sådant sätt att sedlarna märkes med en tydlig färg vilken inte ska kunna avlägsnas utan att sedlarna varaktigt skadas. Sedlar som märkts med sedelskyddsfärg anses ogiltiga som betalningsmedel.

Författningsskrivningar finns för hur en av Sveriges riksbank utgiven sedel ska vara utformad. Om en sedel på något sätt påverkats så att tveksamhet om dess giltighet uppstår så är det Sveriges riksbank som har det slutliga ansvaret och befogenheten att bedöma sedelns eventuella giltighet.

Man skiljer på avsiktligt, och oavsiktligt skadad sedel:

Exempel på oavsiktligt skadade sedlar:

- Sedlar infärgade med sedelskyddsfärg eller rök i samband med oavsiktlig utlösning av säkerhetsutrustning.
- Enstaka sedlar som tvättats av misstag tillsammans med kläder eller liknande.
- Enstaka sedlar som fläckats av misstag av bläck, annan färg, drycker, matrester eller liknande.

Exempel på avsiktligt skadade sedlar:

- Sedlar infärgade med sedelskyddsfärg eller rök i samband med angrepp mot t.ex. värdetransportenhet eller värdeförvaringsenhet.
- Klippta sedlar där man medvetet avlägsnat delar av sedeln.
- Klippta och ihopsatta sedlar.
- Övermålade delar av sedeln i avsikt att dölja skador.
- Påklistrat främmande ämne

Denna norm behandlar enbart krav och provning av sedelskyddsfärg men det är också av stor vikt att sedelskyddsfärgen fungerar i avsedd miljö. Det kan därför vara av värde att prov utförs med utlösning av aktuellt system i avsedd produkt t.ex. värdeförvaringsenhet eller box. Efter ett sådant prov kan man kontrollera hur sedelskyddsfärgen sprider sig och att eventuella spårämnen går att detektera.

Dessa prov är produktbundna och kan inte specificeras i en allmän norm utan bör överenskommas mellan beställare, tillverkare och provningslaboratorium.

1. Omfattning

Denna norm omfattar krav och provning av sedelskyddsfärg.

Med sedelskyddsfärg i denna norm avses färg vars syfte är att omedelbart och tydligt infärga sedlar så att mottagare av sedeln (manuellt eller maskinellt) omedelbart uppmärksammas på infärgningen varvid bruk av sedel förhindras.

Sedelskyddsfärgen ska

- Innehålla ämne (n) som visar att sedeln är infärgad med sedelskyddsfärg.
- Inte vara möjlig att ta bort utan att allvarligt skada sedeln.
- Medge spårning till ägare. Med ägare avses t.ex. bank, bankkedja eller värdetransportföretag.
- Innehålla UV- fluorescerande ämnen

Anm. Identifiering av sedelskyddsfärg ska vara möjlig visuellt och maskinellt genom t.ex. sedelprocessmaskin.

Utöver de krav som är angivna i denna norm förutsätts att gällande lagar och myndighetsföreskrifter följs.

2. Referenser

Eventuella normativa hänvisningar återfinns i den löpande texten. Beträffande daterade hänvisningar till publikationer som senare har ändrats eller fått tillägg, gäller dessa ändringar eller tillägg endast då de har införts i dessa regler. Vid odaterade hänvisningar gäller den senaste utgåvan av publikationen.